

1 חוק ערי ואזורי פיתוח, התשמ"ח-1988

1. מטרת החוק

מטרת חוק זה היא לעודד התיישבות, פיתוח וקידום חברתי וכלכלי של ערי ואזורי הפיתוח ושל תושביהן.

2. הגדרות

בחוק זה -

"השרים" - שר האוצר ושר הכלכלה והתכנון;

"ועדת השרים" - ועדת השרים לקידום ערי ואזורי הפיתוח, כאמור בסעיף 4;

"תושב עיר פיתוח" - מי שמקום מגוריו הקבוע היחידי בשנים עשר החדשים האחרונים לפני שקיבל כל הטבה לפי חוק זה, היה בעיר פיתוח כמשמעותה בסעיף 3;

"ישוב קו עימות" - ישוב שהשרים יחד עם שר הבטחון הכריזו עליו כעל ישוב קו עימות לענין חוק זה;

"תקנות מס הכנסה" - תקנות לפי סעיף 11 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש].

3. עיר פיתוח

(תיקון התשל"ט)

(א) לענין חוק זה, למעט סעיף 7, עיר פיתוח היא תחום עיריה, מועצה מקומית, מועצה אזורית או חלק ממנה, שועדת השרים הכריזה שהוא עיר פיתוח לענין החוק או לענין סעיף מסעיפיו בהסתמך על:

(1) המרחק שלו מריכוזי האוכלוסיה במרכז הארץ והמגמה לעודד פיזור אוכלוסין;

(2) חוסנו הכלכלי והחברתי ורמת השירותים בו;

(3) מצב הבטחון באזור.

(ב) ועדת השרים תסווג את ערי הפיתוח לשתי קבוצות "א" ו"ב" לצורך כל סעיף בחוק זה.

(ג) ועדת השרים רשאית לבטל הכרזה של עיר פיתוח או לשנות את סיווגה.

(ד) (1) לא יוכרז מקום עיר פיתוח אלא אם כן אותו מקום נכלל -

(א) ערב תחילתו של חוק זה בשטח התיישבות חדשה או שטח פיתוח שהוגדרו בתקנות מס הכנסה; או

(ב) בצו שקבעו השרים בהסתמך על התנאים המפורטים בפסקה (א).

(2) תחילתה של הכרזה לגבי מקום פלוני, למעט מקום המנוי בצו השרים ולמעט ישוב קו עימות, תהיה ביום

תחילתן של תקנות המוציאות אותו מקום מגדר תקנות מס הכנסה או ביום פקיעת תוקפן של תקנות מס הכנסה לגביו.

(3) מקום שהוכרז עיר פיתוח לפי חוק זה, לא ייכלל בשטח שיוגדר לפי תקנות מס הכנסה; הוראה זו לא תחול

על ישוב קו עימות.

(ה) ועדת השרים רשאית בהסתמך על התנאים הקבועים בסעיף קטן (א) לקבוע כי הזכויות לפי חוק זה או סעיף מסעיפיו

ינתנו גם לרשויות מקומיות ולאזרחי ישראל שהם תושבים בהן אם הם באזור כמשמעותו בסעיף 3 לפקודת מס הכנסה

[נוסח חדש].

(ו) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) עד (ה), העיר עכו תסווג בקבוצה א'.

4. ועדת שרים

(תיקון התשנ"ד)

(א) וזה הרכב ועדת השרים לקידום ערי ואזורי הפיתוח:

(1) שר הכלכלה והתכנון - יושב ראש;

(2) שר האוצר;

(3) שר האנרגיה והתשתית;

(4) שר הבטחון;

(5) שר הבינוי והשיכון;

(6) שר הבריאות;

(7) שר החינוך והתרבות;

(8) שר החקלאות;

(9) שר העבודה והרווחה;

(10) שר הפנים;

(11) שר התיירות;

(12) שר התעשייה והמסחר.

(ב) הממשלה תהיה רשאית לשנות את הרכב ועדת השרים; הודעה על השינוי תימסר לכנסת ותפורסם ברשומות.

5. מענקים לרשות מקומית

(א) בתחילת כל שנת תקציב תעביר הממשלה לרשות המקומית של עיר פיתוח מענק כספי בסכום השווה לסכום המענק לאיזון הבלתי מיועד שמשרד הפנים העביר אליה בשנת הכספים 1986, בתוספת של מחצית ממנו לעיר פיתוח א' ורבע ממנו לעיר פיתוח ב'.

(ב) שר האוצר ביחד עם שר הפנים רשאים לשנות את שיעור המענק לרשות המקומית בהתחשב בסכום שהוקצב למטרה זו בתקציב המדינה.

6. הנחה בארנונה

(תיקון התשמ"ח)

תושב עיר פיתוח לא ישלם בשל בנין המשמש למגוריו בעיר פיתוח ארנונה כללית בסכום העולה על שני שלישים מהסכום שקבעה הרשות המקומית לתשלום ארנונה כאמור; המדינה תשפה את הרשות המקומית בהתאם לכללים שיקבעו השרים.

7. עידוד השקעות

לשם קידום ופיתוחן של ערי הפיתוח ולמען רווחת תושביהן יתן מרכז ההשקעות, לפי חוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959 (להלן - החוק), עדיפות לתכניות של השקעות בערי פיתוח; להשקעות אלה יינתנו מענקים, הנחות והקלות על פי החוק ובהתאם לתחומי האזורים שנקבעו בו.

8. פטור ממס מעסיקים

(תיקון התשמ"ח)

מעסיק המשלם הכנסת עבודה בעיר פיתוח כהגדרתה בחוק מס מעסיקים, התשל"ה-1975, בעד עבודה של תושב עיר פיתוח יהיה פטור ממס מעסיקים, כמשמעותו בחוק האמור בשל אותה הכנסה.

9. מענק העתקת מגורים

(א) משפחה המעתיקה את מקום מגוריה הקבוע היחיד ממקום שאינו עיר פיתוח לעיר פיתוח, תקבל מאת המדינה הלוואות כמפורט להלן, שיהפכו למענק בתום שלוש שנים מיום העתקת המגורים, ובתנאי שאותה עיר פיתוח לא חדלה להיות מקום מגוריה הקבוע היחיד במשך תקופה זו:

(1) הלוואה בסכום שהוא פי שניים מתמריץ המעבר לעיר פיתוח שניתן באמצעות משרד העבודה והרווחה בשנת הכספים 1987;

(2) במשך השנה הראשונה לשיבתה במקום - הלוואת השתתפות חודשית בהוצאות חשמל, מים וטלפון בסכום ובתנאים שיקבעו השרים;

(3) משפחה כאמור שקיבלה הלוואה לרכישת דירה, תקבל בשנתיים הראשונות לשיבתה בעיר הפיתוח, הלוואת השתתפות בהחזר ההלוואה לרכישת דירה, בסכום ובתנאים שיקבעו השרים ביחד עם שר הבינוי והשיכון.

(ב) ההטבות לפי סעיף זה יחולו גם על יחיד שהינו מעל גיל 25.

(ג) השרים יקבעו את התנאים להחזר ההלוואות שיחולו במקרה שבו לא הפכו ההלוואות למענק כאמור ברישה לסעיף קטן (א).

10. הלוואת דיור

(תיקון התשמ"ח)

משפחה או יחיד שהינו מעל גיל 18, שהם תושבי עיר פיתוח או מעתיקים את מקום מגוריהם הקבוע היחיד לעיר פיתוח יהיו זכאים לקבל הלוואה לצורך רכישת דירה בעיר הפיתוח; השרים ביחד עם שר הבינוי והשיכון יקבעו בתקנות את התנאים לזכאות לפי סעיף זה ואת סכום ההלוואה והתנאים לפרעונה, ובלבד שבעיר פיתוח א' הם יהיו עדיפים על אלה הניתנים מאת הממשלה לרכישת דירה במקום אחר ובתנאי שסכום ההלוואה לא יעלה על 95% ממחיר הדירה הנרכשת.

11.

(בוטל).

12. מענק למשפחת עולים

(א) משפחת עולים המתגוררת בעיר פיתוח תקבל בכל אחת מן השנתיים הראשונות לשיבתה במקום, מענק השתתפות בהוצאות שכר דירה, ארנונה, חשמל ומים בסכום ובתנאים שיקבעו השרים; משפחת עולים תהיה זכאית להטבות לפי סעיף זה או לפי סעיף 9, לפי בחירתה, וזאת מבלי לגרוע משאר זכויותיה לפי חוק זה.

(ב) לענין סעיף זה -

"עולה" - מי שטרם עברו שלוש שנים מיום כניסתו לישראל ונתקיימה בו אחת מאלה:

(1) בידו אשרת עולה או תעודת עולה לפי חוק השבות, התשי"ב-1950;

(2) הוא זכאי לתעודה כאמור ובידו אחת מאלה:

(א) אשרה או רשיון לישיבת קבע מכוח חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952;

(ב) אשרה או רשיון לישיבת ארעי מכוח חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, ונתמלאו בו התנאים

שיקבעו לכך השרים;

"משפחת עולים" - עולה בצרוף בן זוגו העולה או ילדו הקטין העולה.

13. חינוך חינוך בגני ילדים

- (א) תושב עיר פיתוח לא ישלם בעד חינוך בגן ילדים כמשמעותו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949, הניתן בעיר פיתוח.
(ב) המדינה תשפה את המוסדות המנהלים גני ילדים בעיר פיתוח בעד חינוך חינוך הניתן בהם, כאמור בסעיף קטן (א).

14. חינוך חינוך במעונות יום

- (א) תושב עיר פיתוח לא ישלם בעד ילדיו השוהים במעונות יום בעיר פיתוח.
(ב) המדינה תשפה את המוסדות המנהלים במעונות יום בעיר פיתוח בעד חינוך הניתן בהם כאמור בסעיף קטן (א), ככל שאינם מקבלים שיפוי ממקור אחר.
(ג) לענין סעיף זה, "מעון יום" - מעון כמשמעותו בחוק הפיקוח על המעונות, התשכ"ה-1965, המיועד למקום איכסון לילדים עד גיל 4 למשך שעות היום.

15. חינוך חינוך בבתי ספר

החינוך בבתי הספר היסודיים והעל-יסודיים בעיר פיתוח יהיה חינוך.

16. חינוך גבוה

במסגרת כל חוק תקציב שנתי יקבע שר האוצר תקציב שישימש להענקת מילגות לחינוך גבוה, בגובה מלוא שכר הלימוד, לתושבי עיר פיתוח הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה, וכן במוסדות תורניים שרוב תלמידיהם שירתו או משרתים בצבא-הגנה לישראל, הכל בהתאם לכללים ולתנאים שיקבעו השרים יחד עם שר החינוך והתרבות.

17. חינוך טכנולוגי

במסגרת כל חוק תקציב שנתי יקבע שר האוצר תקציב שישימש להענקת מילגות לתושבי עיר פיתוח הלומדים מקצועות טכנולוגיים בבתי ספר

ובמוסדות להשכלה גבוהה וכן למתן סיוע למעבדות, לרכישת ציוד ולשיעורי עזר בתחום החינוך הטכנולוגי בעיר פיתוח, בהתאם לכללים שיקבעו השרים ביחד עם שר החינוך והתרבות.

18. חינוך בלתי פורמלי

במסגרת כל חוק תקציב שנתי יקבע שר האוצר תקציב שישימש למתן סיוע במימון חוגים לילדים ולנוער בעיר פיתוח, לרבות חוגי ספורט, תרבות, מלאכה ונגינה הניתנים במרכזי תרבות, נוער וספורט ובאמצעות אגף הנוער במשרד החינוך והתרבות.

19. הכשרה מקצועית

האגף להכשרה מקצועית במשרד העבודה והרווחה, יתן עדיפות בהקצאת משאבים להכשרה מקצועית לתושבי עיר פיתוח.

20. תיקון חוק פיצויי פיטורין

בסעיף 8 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963, בפסקה (2), אחרי "ועדת העבודה של הכנסת" יבוא "או מישוב שאינו עיר פיתוח כמשמעותה בחוק ערי ואזורי פיתוח, התשמ"ח-1988, לעיר פיתוח לענין סעיף 9 לחוק האמור, ובלבד שהוכיח כי הוא תושב, כהגדרתו בחוק האמור, בעיר הפיתוח".

21. הטבות לפי סיווג

כל קביעה או הטבה לפי חוק זה, יכול שתהיה בסכומים ובתנאים שונים לגבי עיר פיתוח א' ועיר פיתוח ב'.

22. שמירת דינים

האמור ב**חוק** זה לא יגרע מכל זכות או הטבה הניתנת לעיר פיתוח, למפעל בה או לתושביה לפי כל **חוק** אחר.

23. ביצוע ותקנות

השרים ביחד עם כל שר בתחום סמכותו ממונים על ביצוע **חוק** זה והם רשאים להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

24. תחילה

(תיקונים: התשנ"ו, התשנ"ט, התשס"ד, התשס"ז, התשס"ח, התשס"ט)

תחילתו של **חוק** זה ביום י"א באב התשס"ט (1 באוגוסט 2009).

יצחק שמיר

משה נסים

גד יעקבי

ראש

הממשלה

שר האוצר

שר הכלכלה

והתכנון

חיים הרצוג

נשיא

המדינה

[1]. ס"ח 1253, התשמ"ח (23.6.1988), עמ' 98.

תיקונים: ס"ח 1263, התשמ"ח (7.9.1988), עמ' 256;

ס"ח 1441, התשנ"ד (2.12.1993), עמ' 29;

ס"ח 1445, התשנ"ד (9.1.1994), עמ' 50 [התשנ"ד (מס' 2)];

ס"ח 1554, התשנ"ו (8.1.1996), עמ' 27;

ס"ח 1704, התשנ"ט (15.2.1999), עמ' 91;

ס"ח 1920, התשס"ד (18.1.2004), עמ' 147;

ס"ח 2077, התשס"ז (11.1.2007), עמ' 82. הצ"ח - ממשלה 260, התשס"ז, עמ' 16;

ס"ח 2124, התשס"ח (31.12.2007), עמ' 100. הצ"ח - ממשלה 260, התשס"ז, עמ' 16 ועמ' 123;
ס"ח 2190, התשס"ט (16.11.2008), עמ' 84. הצ"ח - ממשלה 283, התשס"ז, עמ' 256.

//